

MUSIKKAVSPILLING OG TEKNISKE LØSNINGER

Når vi skal sette i verk individualiserte musikktiltak er det viktig å ha tilgang til den musikken og det avspillingsutstyret som trengs. Det finnes ulike løsninger som har sine fordeler og ulemper.

Dersom avdelingen har trådløst nett, vil trolig det enkleste være kombinasjon av strømmetjeneste (Spotify eller ev. Tidal), musikkspiller (iPod, iPad, el.l.) og mobile eller stasjonære høyttalere (Bluetooth eller Sonos), men det finnes også andre løsninger.

Her følger en orientering om noen av mulighetene som finnes for musikkbibliotek, avspillingsmedier og høyttalere.

Musikkbibliotek

Strømmetjenester, for eksempel Spotify, er enkelt i bruk og gir nærmest ubegrenset tilgang til all slags musikk. Utfordringen kan være å orientere seg i det enorme tilfanget av musikkstykker i mange ulike versjoner.

Kjøp av musikk på nett, f.eks. via I-tunes eller Google Play Music er en mulighet, men da må man vite hva man er ute etter og kjøpe spesifikke sanger/musikkstykker eller album. Har man behov for et musikkbibliotek med gode valgmuligheter, vil prisen fort overstige det man betaler for en strømmetjeneste. Under kartlegging av individuelle musikkpreferanser vil man trolig uansett ha behov for tilgang til strømmetjeneste som et supplement for å finne ut hvilken musikk man trenger å skaffe til de ulike brukerne.

CD-er er fortsatt i bruk flere steder, men er på vei ut. Fordelen er at mange synes dette er enkelt å betjene. Brukerne/beboerne har kanskje også egne CD-er i privat eie og mange pårørende eller andre støttespillere deler gjerne av sine CD-samlinger. Utfordringen er at det krever mye arbeid å systematisere CD-biblioteket og legge det inn på data dersom man skal kunne brenne individuelt tilpassede CD-er. CD-er har også en tendens til å «forsvinne» eller skades under bruk dersom man ikke har veldig gode rutiner for oppbevaring og håndtering.

Avspillingsmedium

Nettbrett, iPod, smarttelefon:

Mange sykehjem har investert i **iPad**-er, som kan brukes til flere formål, og bruker også disse til avspilling av musikk. Fordelen er at størrelsen på skjermen gjør den lettere å betjene og orientere seg i. Ulempen er at den er stor og ikke kan puttes i en lomme, som **iPod** eller **smarttelefon** som når det gjelder musikkavspilling gir de samme mulighetene.

Noen ansatte bruker private smart-telefoner for å kunne spille musikk for sine brukere. Her vil arbeidstakers/arbeidsgivers regelverk være ulikt fra kommune til kommune. En arbeidsplass bør helst prioritere å holde de arbeidsverktøyene som trengs for å gjennomføre miljøbehandlingen.

CD-spillere er fortsatt i bruk, og mange synes dette er enkelt å betjene. Det forutsetter at man har god tilgang til relevante CD-er. Flere sykehjem som har arbeidet systematisk med Musikkbasert miljøbehandling over tid har greid dette, men de fleste av disse har etter hvert gått over til andre løsninger.

Høytalere

CD-spillere har oftest innebygde høytalere, og en del nyere CD-spillere har dessuten mulighet for tilkobling av andre enheter både med ledning via AUX-inngang, minne-pinne via USB-inngang, og trådløst via Bluetooth, dersom man ønsker mulighet for avspilling fra ulike medier.

DAB-radio har også ofte mulighet for Bluetooth-tilkobling av andre enheter, og ev. AUX og/eller USB-inngang.

Bluetooth-høytalere kan fås i alle prisklasser og størrelser som kan dekke ulike behov. Noen er så små at de kan puttes i lommen, men kan likevel ha helt grei lyd, noe som er praktisk hvis man for eksempel skal bruke musikk under stell eller i forbindelse med forflytning. En del modeller har mulighet for tilkobling både trådløst og via kabel (minijack), noe som kan være praktisk hvis man iblant sliter for å få den trådløse funksjonen til å fungere.

Dersom høytalerne skal være stasjonære er det trolig en fordel at de ikke er for små, både pga. lyd kvaliteten og for at de ikke skal bli flyttet på eller tatt med av brukere eller andre. Det kan også vurderes å feste eller plassere høytalerne høyt, med veggfeste eller på hylle.

Hodetelefoner kan brukes som et supplement til CD-spiller eller Bluetooth-høytaler. Velg robust design med god lydgjengivelse og gjerne mulighet for både ledning og Bluetooth for mest mulig fleksibel bruk. Velg en type der ledningen har tilkobling i begge ender, slik at den bare nappes ut og ikke skades dersom noen river i hodetelefonene.

Sonos høytaler-system er utviklet for hjemmemarkedet, men brukes av en del sykehjem. Systemet gir mulighet for fleksibel avspilling med god lyd kvalitet fra strømmetjenester eller digitalt musikkbibliotek på flere rom samtidig, styrt via en applikasjon. Dette er et lydavspillingssystem som spiller musikk fra f.eks Spotify.

Vær oppmerksom på at de kommunale trådløse nettverkene ofte har innebygde brannmurer som vanskeliggjør kommunikasjonen i Sonos-systemet. Ta derfor kontakt med IT-avdelingen før dere ev. bestiller Sonos-høytalere og forsikre dere om

at IT-ansvarlig er villig til å finne en løsning som sikrer at Sonos-systemet kan fungere slik det skal. Det kan være lurt å starte med et forsøk på noen få rom før man bestiller til en hel avdeling eller et helt sykehjem.

SPOTIFY

Stadig flere sykehjem velger å bruke strømmetjeneste, særlig Spotify, og opplever det som praktisk, fleksibelt og rimelig. I det videre har vi derfor valgt å prioritere beskrivelse av hvordan man kan komme i gang med bruk av Spotify.

Opprette bruker og tegne abonnement

For å kunne bruke strømmetjenesten Spotify må man laste ned programvaren (på data-maskin eller Mac), eller Spotify-appen (fra App Store eller Google Play) på smarttelefon eller nettbrett.

Det finnes en gratisversjon som kan fungere mens man orienterer seg i musikken og lager spillelister, men denne inneholder reklame-avbrudd og er derfor uegnet i forbindelse med musikk-kartlegging og avspilling for brukere. Man må derfor opprette en bruker-konto knyttet til en epost-adresse og opprette et Premium-abonnement.

Betalingskort

Det er lagt opp til at dette gjøres ved bruk av betalingskort. Dersom man har mulighet for dette er det lett å følge instruksjonene fra Spotify, og man får også en 30 dagers gratis prøveperiode innledningsvis når man legger inn betalingskortet.

«Gavekort»

Dersom avdelingen ikke disponerer eget betalingskort eller en ansatt har mulighet for å forskuttere og få refundert utgiften, kan det kjøpes «gavekort» som kan aktivere abonnementet. Dette kan være litt kronglete å finne ut av. Vi har derfor laget en egen «prosedyre» for dette (se under).

Spotify-«gavekortene» finnes pr 01.06.2019 i følgende prisklasser: kr 110, kr 330 og kr 660.

Abonnementstyper

Vanlig Premium-abonnement (koster pr. 27.01.2020 kr 109 pr måned):

Kan kun brukes av én bruker om gangen på flere ulike enheter (for eksempel smarttelefon, nettbrett og datamaskin). Abonnementet er tilknyttet en stk e-post og kun én kan være innlogget.

Prosedyre for aktivering av Spotify-gavekort til Premium-abonnement

Hvis du ikke allerede har en Spotify-bruker må du først opprette denne (se over).

- Kjøp Spotify-gavekort, f.eks. i en matvareforretning. Pass på at kortet blir aktivert av betjeningen i kassa når du betaler det.
- Åpne nettleseren på enheten din og fyll inn adressen <https://www.spotify.com/no/redeem> (eller alternativt søk opp Spotify gift card i hjelpefunksjonen i Spotify og følg lenke derfra)

- Skrap vekk sølvbelegget over pin-koden på baksiden av Spotify-gavekortet. Fyll pin-koden inn i feltet «Enter your premium code» og trykk grønn knapp (Enter code).

Familie-abonnement, også Premium (koster pr. 27.01.2020 kr 169 pr måned):

Kan brukes av inntil 6 ulike brukere samtidig.

Eier av familieabonnement kan invitere inntil seks brukere (med hver sin e-postadresse). Alle seks brukere kan være inne på Spotify samtidig og spille av samtidig.